

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૮૨૬/૨૦૨૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાર્ગવ ડી. કારિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

રોહન ડાઈઝ એન્ડ ઇન્ટરમીડિયેટ્સ લિમિટેડ અને અન્ય ... અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય ... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૨ તરફે વકીલ શ્રી આનંદોદય એસ. મિશ્રા (૮૦૩૮) વતી
વકીલ સુશ્રી હિમાંશી પટવા.

સામાવાળા નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી અંકિત શાહ (૬૩૭૧).

સામાવાળા નં. ૨ તરફે વકીલ શ્રી સી.બી. ગુપ્તા (૧૬૮૫).

સામાવાળા નં. ૩ તરફે નોટિસ બજવણી થયેલ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાર્ગવ ડી. કારિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે

તારીખ : ૦૭/૦૩/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી.એન. રે દ્વારા)

“અને પછી એક દિવસ તમને જાણ થાય છે
દસ વર્ષ તમારી પાછળ વહી ગયા છે
કોઈએ તમને કહ્યું ન હતું કે ક્યારે દોડવું
તમે પ્રારંભિક સંકેત (સ્ટાર્ટિંગ ગન) ચૂકી ગયા”

-પિંક ફ્લોઈડ, ટાઈમ (ધ ડાર્ક સાઈડ ઓફ ધ મૂન)

૧. આ અદાલત દ્વારા નિર્ણય કરવા માટેનો ટૂંકો મુદ્દો એ છે કે શું કસ્ટમ્સ

વિભાગ દ્વારા જારી કરવામાં આવેલી કારણદર્શક નોટિસ, જે લાંબા સમય સુધી, હાલના કેસમાં દસ વર્ષથી વધુ સમય સુધી અનિર્ણિત રહી છે, તેને માત્ર આવા કારણસર જ રદ કરવી જોઈએ?

૨. અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી આનંદોદય મિશ્રા વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હિમાંશી પટવા અને સામાવાળા નં. ૧ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી અંકિત શાહ તેમજ સામાવાળા નં. ૨ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી સી.બી. ગુપ્તાને સાંભળ્યા.

૩. રૂલ તુરંત પરત કરવા યોગ્ય. વિદ્વાન વકીલ શ્રી અંકિત શાહ સામાવાળા નં. ૧ વતી રૂલની નોટિસની બજવણી માફ કરે છે અને વિદ્વાન વકીલ શ્રી સી.બી. ગુપ્તા સામાવાળા નં. ૨ વતી રૂલની નોટિસની બજવણી માફ કરે છે. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની સંમતિથી, મામલો સુનાવણી માટે હાથ પર લેવામાં આવે છે, કેમ કે તેમાં સંડોવાયેલો મુદ્દો ઘણો ટૂંકો છે.

૪. કેસની સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૪.૧ અરજદાર એક રજિસ્ટર્ડ કંપની છે, જે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે ડાઈઝ અને કેમિકલ્સના ઉત્પાદન અને નિકાસમાં રોકાયેલી છે. અરજદારે અમદાવાદ ખાતેના ઈનલેન્ડ કન્ટેનર ડેપો (આઈસીડી) પરથી બે શિપિંગ બિલ નં. ૧૩૯૩૦૧૫ અને ૧૩૯૩૦૧૬, બંને તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૦૯ હેઠળ “સિન્થેટિક ઓર્ગેનિક ડાઈઝ એસિડ બ્લેક-૨૧૦” ની નિકાસ હાથ ધરી હતી.

અરજદારોએ ડ્યુટી એન્ટાઇટલમેન્ટ પાસ બુક સ્કીમ (ડીઇપીબી) ના લાભો મેળવ્યા હતા.

જ.૨ ડિરેક્ટોરેટ ઓફ રેવન્યુ ઇન્ટેલિજન્સ (ડીઆરઆઇ) ના અધિકારીઓ દ્વારા તારીખ ૧૫.૦૯.૨૦૦૯ ના રોજ અરજદારોની ફેક્ટરી અને રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ પરિસરમાં તપાસ (સર્ચ) હાથ ધરવામાં આવી હતી, જેમાં એવું સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે સદર નિકાસમાં ઉત્પાદનોની ખોટી જાહેરાત (મિસ-ડિક્લેરેશન) સમાવિષ્ટ હતી. ડીઆરઆઇ દ્વારા નમૂનાઓ મેળવવામાં આવ્યા હતા અને પરીક્ષણ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા.

જ.૩ કેમિકલ એક્ઝામિનરે તેમના તારીખ ૨૯.૦૯.૨૦૦૯ ના અહેવાલમાં ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે, આ ઉત્પાદનો “સિનથેટિક ઓર્ગેનિક ડાઇ એસિડ્સ” ના સ્વરૂપમાં સ્પષ્ટપણે કાળા રંગનો પાવડર હોવા છતાં, તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૦૯ ના શિપિંગ બિલ નં. ૧૩૯૩૦૧૫ પૈકીના એકના નમૂના તેમના દ્વારા જાહેર કરાયેલા “એસિડ બ્લેક ૨૧૦” ને બદલે “એસિડ બ્લેક ૨૩૪” હશે. તેમજ, એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે અન્ય શિપિંગ બિલ નં. ૧૩૯૩૦૧૬ માં અરજદારો દ્વારા જાહેર કર્યા મુજબ સ્પષ્ટપણે “એસિડ બ્લેક ૨૧૦” સમાવિષ્ટ હતું.

જ.૪ તપાસના આધારે, ડીઆરઆઇ ની કચેરીએ તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ ની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરીને જણાવ્યું હતું કે અરજદારોએ ડીઇપીબી સ્કીમ હેઠળ ખોટી રીતે લાભો મેળવ્યા હતા અને આમ, તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૦૯ ના

શિપિંગ બિલ નં. ૧૩૯૩૦૧૫ હેઠળના માલને જમ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો.

જ.૫ ડીઆરઆઈ સત્તાવાળાઓ દ્વારા નિર્દેશિત કર્યા મુજબ, મહેસૂલી હિતના રક્ષણ માટે અરજદારોએ પૂર્વ-ડિપોઝિટ રકમ તરીકે રૂ. ૭૫,૦૦,૦૦૦/- જમા કરાવ્યા છે.

જ.૬ ડીઆરઆઈએ ઉત્પાદન “એસિડ બ્લેક ૨૧૦” ની ભૂતકાળની નિકાસ માટે કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ ની કલમ ૨૮ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૧૧૧(ઓ) હેઠળ તારીખ ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની બીજી કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી, અને સૂચવ્યું હતું કે, આવી તમામ નિકાસ ખોટી જાહેરાત પર આધારિત હતી અને તે મુજબ મેળવેલા લાભોની વસૂલાત માંગી હતી. એપ્રિલ ૨૦૦૫ થી એપ્રિલ ૨૦૧૦ સુધીના સમયગાળા માટે મેળવેલ સમગ્ર ડીઈપીબી લાભો એટલે કે રૂ. ૧,૨૩,૩૧,૭૭૪/- વ્યાજ અને દંડ સાથે વસૂલ કરવાની માંગણી કરવામાં આવી હતી.

જ.૭ કથિત ખોટી જાહેરાત માટે જોગવાઈઓ હેઠળ આ સંબંધમાં પગલાં લેવા અને દંડ લાદવા માટે સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડ, અમદાવાદ દ્વારા અરજદારો પર તારીખ ૧૩.૦૪.૨૦૧૦ ની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.

જ.૮ અરજદારોએ તારીખ ૧૫.૦૬.૨૦૧૨ નો તેમનો જવાબ દાખલ કર્યો હતો અને સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તેમના દ્વારા કોઈ ખોટી જાહેરાત કરવામાં આવી

નથી, અને વધુમાં ઉદ્દેખ કર્યો હતો કે “એસિડ બ્લેક ૨૧૦” અને “એસિડ બ્લેક ૨૩૪” સમાન અને એકસરખા ઉત્પાદનો છે, અને તેમના રાસાયણિક બંધારણ કે માળખામાં કોઈ તફાવત નથી.

જ.૯ તારીખ ૧૪.૦૩.૨૦૧૩ ના રોજ આ બાબતોના નિર્ણય દરમિયાન અરજદારોએ સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડ, અમદાવાદ સમક્ષ વધારાની લેખિત રજૂઆતો દાખલ કરી હતી. તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૩ ના હુકમમાં, સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડે અરજદારોની દલીલ સાથે સંમતિ દર્શાવી હતી અને ઠરાવ્યું હતું કે, ડીઇપીબી લાભો યોગ્ય રીતે મેળવવામાં આવ્યા હતા. એ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે, “એસિડ બ્લેક ૨૩૪ અને ઓરેન્જ ૬” ના સંદર્ભમાં એવું જણાયું હતું કે ડીઇપીબી લાભો ખોટી રીતે મેળવવામાં આવ્યા હતા, જેના માટે તેમણે રૂ. ૯૬,૩૧૬/- ના વ્યાજ સાથે રૂ. ૧૧,૬૮,૬૮૨/- ની વસૂલાતનો હુકમ કર્યો હતો, જે અરજદારો દ્વારા તાત્કાલિક ચૂકવી દેવાયા હોવાથી, આ હુકમ હેઠળ સરભર કરવામાં આવ્યા હતા. આમ, રૂ. ૧૧,૬૮૬/- નો પ્રતીકાત્મક દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો.

જ.૧૦ અરજદારોએ રજૂઆત કરી હતી કે, ડીઇપીબી પરિશિષ્ટ અને દરોને અનુરૂપ સમગ્ર હકીકતો અને તેમના રસાયણ વિશ્લેષણ સાથેની સમગ્ર નિકાસની વિગતવાર ચકાસણી અને મૂલવણીના આધારે, સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડે તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૩ ના મૂળ હુકમ દ્વારા સ્પષ્ટપણે નિર્ણય કર્યો હતો અને તારવ્યું હતું કે અરજદારોએ આક્ષેપ કર્યા મુજબ તેમના ઉત્પાદનોની

કોઈ ખોટી જાહેરાત કે ખોટું વર્ગીકરણ કર્યું નથી અને “એસિડ બ્લેક ૨૧૦” માટે એપ્રિલ ૨૦૦૫ થી એપ્રિલ ૨૦૧૦ સુધીની તેમની તમામ નિકાસ માટે તે હેઠળ ડીઈપીબી લાભો યોગ્ય રીતે મેળવ્યા છે.

જ.૧૧ અરજદારોએ રજૂઆત કરી હતી કે, તે મુજબ, ફોરેન ટ્રેડ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટીઝની કચેરી દ્વારા તે પછી હાથ ધરવામાં આવેલી સમાંતર કાર્યવાહી કસ્ટમ્સ વિભાગ દ્વારા જે સમાન મુદ્દાનો નિર્ણય માંગવામાં આવ્યો હતો તેના પર સંપૂર્ણપણે અરજદારોની તરફેણમાં પૂર્ણ થઈ હતી.

જ.૧૨ અરજદારોએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે, તેમ છતાં ૨ પેટિંગ્સ કારણદર્શક નોટિસોની વ્યક્તિગત સુનાવણી અને કાર્યવાહી સામાવાળા-કસ્ટમ્સ વિભાગ દ્વારા ૨૦૧૨ માં પહેલેથી જ હાથ ધરવામાં આવી હોવા છતાં, તે આખરી કરવામાં આવી ન હતી અને કોઈ આખરી નિર્ણય કે હુકમમાં પરિણમી ન હતી. અરજદારે ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે, સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડ દ્વારા સમાન મુદ્દા પર સંપૂર્ણપણે અરજદારોની તરફેણમાં મૂળ હુકમ પસાર કર્યા પછી પણ, ફોલો-અપ પગલાં અને કસ્ટમ્સ વિભાગને સદર હુકમની નકલ આપવા સહિતની રજૂઆત કરવા છતાં, સામાવાળા-કસ્ટમ્સ વિભાગ દ્વારા કોઈ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી ન હતી.

જ.૧૩ અરજદારોએ પ્રિન્સિપલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ સમક્ષ તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૨૪ નો બીજો પત્ર દાખલ કરીને પૂર્વ-ડિપોઝિટ રકમનું રિફંડ તેમજ

કારણદર્શક નોટિસો રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી, જેનો સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા આજદિન સુધી કોઈ જવાબ આપવામાં આવ્યો ન હતો. આમ, નીચે મુજબની અરજો સાથે હાલની પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે:-

“એ) નામદાર કોર્ટ મહેરબાની કરીને મેન્ડામસ પ્રકારની રિટ અને/અથવા સરશિયોરરી પ્રકારની રિટ અને/અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને તારીખ ૮-૩-૨૦૧૦ અને ૩-૧૧-૨૦૧૧ ની ૨ કારણદર્શક નોટિસો ફાઇલ નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/આઈએનવી-૪૫/૨૦૦૯ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાનો અને પરિણામે સામાવાળા નં. ૨ ને અરજદારો દ્વારા જમા કરાવેલી રૂ. ૭૫,૦૦,૦૦૦/- ની રકમ, ડિપોઝિટની તારીખોથી તેની વાસ્તવિક ચુકવણી સુધી ૨૪% ના દરે વ્યાજ સહિત, અરજદારોને ખર્ચ સાથે તાત્કાલિક રિફંડ કરવાનો નિર્દેશ આપવાની મહેરબાની કરશો.

કોર્ટના તારીખ ૨૩.૦૮.૨૦૨૪ ના હુકમ મુજબ કરવામાં આવેલ સુધારો.

“એએ. નામદાર કોર્ટ મહેરબાની કરીને મેન્ડામસ પ્રકારની રિટ અને/અથવા સરશિયોરરી પ્રકારની રિટ અને/અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને, એનેક્સર એ અને બી પરની સામાવાળા નં. ૩ એટલે કે ડીઆરઆઈ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની ૨ કારણદર્શક નોટિસો ફાઇલ નં.

ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/આઈએનવી-૪૫/૨૦૦૯ ને, કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ હેઠળ ડીઆરઆઈ “યોગ્ય અધિકારી” ન હોવાથી હુકમત વિનાની હોવાના આધારે, કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાની મહેરબાની કરશો.”

બી) નામદાર કોર્ટ મહેરબાની કરીને પ્રોહિબિશનની રિટ અથવા અન્ય કોઈપણ યોગ્ય રિટ, નિર્દેશ અથવા હુકમ જારી કરીને, તારીખ ૮-૩-૨૦૧૦ અને ૩-૧૧-૨૦૧૧ ની ૨ કારણદર્શક નોટિસો નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/આઈએનવી-૪૫/૨૦૦૯ ના અનુસંધાનમાં સામાવાળાઓ, તેમના નોકરો અને એજન્ટોને તેમની સામે કોઈપણ પગલાં લેવા પર સંપૂર્ણ અને કાયમી ધોરણે મનાઈ ફરમાવવાની મહેરબાની કરશો.

સી) હાલની પિટિશનની સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેઝિંગ હોય તે દરમિયાન, નામદાર કોર્ટ મહેરબાની કરીને ઉપર સંદર્ભિત એસસીએન ના અનુસંધાનમાં અરજદારો પાસેથી કોઈપણ દબાણપૂર્વકની વસૂલાત માંગવા પર સામાવાળાઓ, તેમના નોકરો અને એજન્ટો પર મનાઈ ફરમાવીને તે દ્વારા તારીખ ૮-૩-૨૦૧૦ અને ૩-૧૧-૨૦૧૧ ની ૨ કારણદર્શક નોટિસો નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/આઈએનવી-૪૫/૨૦૦૯ ના કોઈપણ અમલ અને નિર્ણય પર સ્ટે આપવાની મહેરબાની કરશો.

ડી) ઉપરોક્ત પેરા ૧૧ (સી) ના સંદર્ભમાં એકતરફી વચગાળાની રાહત નોટિસ જારી કરવા અને આ પિટિશનની વધુ સુનાવણી પેઝિંગ હોય તે

દરમિયાન મહેરબાની કરીને મંજૂર કરશો;

ઇ) કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં જે કંઈ અન્ય વિશેષ રાહત યોગ્ય જણાય તે પણ મહેરબાની કરીને મંજૂર કરશો;”

પ. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હિમાંશી પટવાએ રજૂઆત કરી હતી કે કસ્ટમ્સ સત્તાવાળાઓએ સંયુક્ત ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ ફોરેન ટ્રેડ, અમદાવાદ દ્વારા જારી કરાયેલ કારણદર્શક નોટિસની સમાંતર કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી જેમાં તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૩ ના હુકમ દ્વારા અરજદારની દલીલો નોંધપાત્ર રીતે સ્વીકારવામાં આવી હતી અને તારીખ ૧૩.૦૪.૨૦૧૦ ની કારણદર્શક નોટિસનો રૂ. ૧૧,૬૮૬/- નો પ્રતીકાત્મક દંડ લાદીને નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. જોકે, તેમ છતાં પણ કસ્ટમ્સ ઓથોરિટી, જેણે તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસો જારી કરી હતી તેણે તેનો નિર્ણય પણ કર્યો નથી અને તેથી, આજે કસ્ટમ્સ ઓથોરિટીને ઉપરોક્ત એસસીએન નો નિર્ણય કરવાની મંજૂરી આપવા માટે ઘણો મોડો સમય થઈ ગયો છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી પટવાએ મેસર્સ ધુલતાવાલા એક્ટિવ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય ના કેસમાં સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૮૨૬૨/૨૦૨૨ અને સંલગ્ન બાબતોમાં પસાર કરાયેલા આ અદાલતના તારીખ ૩૦.૦૧.૨૦૨૫ ના તાજેતરના ચુકાદા પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત કરી હતી કે ખૂબ લાંબા સમય સુધી અનિર્ણિત રાખવામાં આવેલી હોવાના કારણે ઉપરોક્ત કારણદર્શક નોટિસો રદ થવી જોઈએ.

૬. સંબંધિત સામાવાળાઓ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલો શ્રી અંકિત શાહ અને શ્રી સી.બી. ગુપ્તા હાલના કેસની હકીકતોને આ અદાલતના મેસર્સ ધુલતાવાલા એકિઝમ (ઉપર મુજબ) ના કેસના ચુકાદાની પ્રસ્તુતતાનું ખંડન કરી શક્યા નથી.

૭. ચર્ચા અને તારણો :-

૭.૧ આ અદાલતને જણાય છે કે જોઈન્ટ ડિરેક્ટર જનરલ ફોરેન ટ્રેડ, અમદાવાદ દ્વારા જારી કરવામાં આવેલી નોટિસ કસ્ટમ્સ ઓથોરિટી દ્વારા જારી કરવામાં આવેલી વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસોને નોંધપાત્ર રીતે સમાન છે. આ અદાલતને જણાય છે કે જો જોઈન્ટ ડિરેક્ટર જનરલ ફોરેન ટ્રેડ, અમદાવાદ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૩.૦૪.૨૦૧૦ ની કારણદર્શક નોટિસ સાથે સમાનતાની સરખામણી કરવા માટે વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસના ગુણદોષમાં ન જઈએ તો પણ, હકીકત એ રહે છે કે તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસોમાં ૨૦૧૨ માં વ્યક્તિગત સુનાવણી આપવામાં આવી હોવા છતાં, તેનો નિર્ણય કરવાનો હજુ બાકી છે.

૭.૨ આ અદાલતે, ધુલતાવાલા એકિઝમ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, આ અદાલત સહિત વિવિધ વકી અદાલતોના કેટલાક ચુકાદાઓ પર નીચે મુજબ આધાર રાખ્યો હતો:-

(૧) સિદ્ધિ વિનાયક સિન્ટેક્સ પ્રા. લિ. વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, ૨૦૧૭

(૩૫૨) ઇ.એલ.ટી. જપ્પ (ગુજ.) ના કેસમાં ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે વિલંબ માટે કોઈ યોગ્ય કારણ ન હોય ત્યારે ૧૭ વર્ષ પછી મામલાને પુનર્જીવિત કરી શકાય નહીં અને તેથી, કારણદર્શક નોટિસ રદ કરવામાં આવી હતી.

(૨) નામદાર બોમ્બે હાઇકોર્ટે, શિરીષ હર્ષવદન શાહ વિ. ડેપ્યુટી ડિરેક્ટર, એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ, મુંબઈ, (૨૦૧૦) ૨૫૪ ઇ.એલ.ટી. ૨૫૯ (બોમ્બે) ના કેસમાં ઠરાવ્યું હતું કે નિર્ણયમાં વિલંબના કારણના અભાવે, આટલા લાંબા સમય પછી મામલાને ફરીથી ખોલવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં, કારણ કે તે અરજદારને ગંભીર નુકસાન અને પૂર્વગ્રહ પહોંચાડશે.

(૩) નામદાર દિલ્લી હાઇકોર્ટે, આર.એમ. મલ્હોત્રા વિ. એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ, (૨૦૦૯) ૨૪૬ ઇ.એલ.ટી. ૧૪૧ (દિલ્લી) ના કેસમાં ઠરાવ્યું હતું કે વિલંબ માટેનું કોઈપણ કારણ જાહેર કર્યા વિના સુનાવણીની નોટિસ આપ્યા વગર દસ વર્ષના સમયગાળા પછી કાર્યવાહીને પુનર્જીવિત કરવી એ માત્ર અયોગ્યતાની બાબત નથી; સામાવાળાઓ એટલા લાંબા સમય સુધી નિર્ણય પ્રક્રિયાને કઈ મજબૂરીઓએ રોકી રાખી હતી તે જાહેર કરવાની ફરજ હેઠળ હતા. આવી સ્પષ્ટતાના અભાવે, કાર્યવાહીનું પુનર્જીવન ગેરકાયદેસર અને મનસ્વી રહેશે;

(૪) નામદાર ઓરિસ્સા હાઇકોર્ટે, મેસર્સ મેક્સકેર લેબોરેટરીઝ લિ. વિ.

જોઈન્ટ કમિશનર, સીજીએસટી, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, કર્નટમ્સ, ભુવનેશ્વર અને અન્ય, [ડબલ્યુ.પી.(સી) ૨૮૪૫/૨૦૨૦ તારીખ ૨૪.૦૬.૨૦૨૧] ના કેસમાં ઠરાવ્યું હતું કે જ્યારે વિલંબ માટે યોગ્ય કારણ આપવામાં ન આવે ત્યારે અતિશય વિલંબ પછી કાર્યવાહીનું પુનર્જીવન એસસીએન ના ઝડપી નિકાલના ખ્યાલથી વિપરીત છે.

૮. વાદગ્રસ્ત એસસીએન અનુક્રમે ૧૫ વર્ષ અને ૧૩ વર્ષથી વધુ સમયથી પેન્ડિંગ રહી છે. ઉપરોક્ત ચુકાદાઓને ધ્યાને લેતાં, આ અદાલતને એવું ઠરાવવામાં કોઈ સંકોચ નથી કે અતિશય લાંબા સમયના વીતી જવાના કારણે, તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસો નિર્ણય માટે હવે પેન્ડિંગ રહી શકે નહીં અને માત્ર તે જ કારણસર તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવી જ જોઈએ. તે મુજબ, પિટિશન સફળ થાય છે અને તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૧૦ અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૧ ની ફાઈલ નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/આઈએનવી-૪૫/૨૦૦૯ વાળી વાદગ્રસ્ત કારણદર્શક નોટિસો આથી કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે. રૂલ ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(ભાર્ગવ ડી. કારિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી.એન.રે, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====